

Mali trgovec

Izhaja vsako soboto. Naročnina se plačuje vnaprej in stane letno Din 60.—, polletno Din 30.—, mesečno Din 5.—. Ob plačevanju za nazaj stane list letno Din 70.—, polletno Din 35.— in mesečno Din 6.—. Rokopisov ne vračamo. Uprava in uredništvo: Gregorčičeva ulica šte. 23, telefon šte. 2552. Poštni predal 169. Čekovni račun šte. 15.420.

Leto II.

V Ljubljani, dne 2. avgusta 1930.

Štev. 31.

Po zaključku sinajske konference.

Konferenca gospodarskih predstavnikov Jugoslavije, Rumunije in Madžarske za ustvaritev bloka poljedelskih držav je naravno nalefela na nerazumevanja v inozemstvu, zlasti v onih državah, ki se vkljub izrazitemu industrijskemu značaju hočejo prištevati še med agrarne države, da na ta način lahko vodijo agrarno protekcionistično politiko.

Dasiravno je konferenca obravnavala zgolj gospodarske zadeve s posebnim ozirom na vladajočo poljedelsko krizo, so gotovi inozemski časopisi pričeli namigavati na možnost spora v Mali antanti, ker sta se na graditvi agrarnega bloka udeleževali le dve članici, dočim se Čehoslovaška razgovorov ni udeleževala, ne prikrivajoč svojo nenaklonjenost agrarnemu bloku.

Zaključne izjave udeležencev zunanjih ministrov pa so ta položaj razjasnile s pojasnilom, da razgovori o ustvaritvi agrarnega bloka niso nikak afont proti katerikoli evropski industrijski državi, temveč so logična posledica zadnjega poziva Društva narodov prizadetim agrarnim državam, naj z ozirom na obstoječo in vedno naraščajočo poljedelsko krizo stavijo svoje predloge, kako omogočiti prodajo agrarnih produktov. Reševanje tega vprašanja je bilo tudi glavni predmet razgovorov, ker so v tem oziru interesi vseh treh udeležencev držav enaki. V tem oziru se je doseglo popolno soglasje in bo v najkraj-

šem času izročena tozadevna spomenica Društvu narodov.

Poleg tega pa se je na konferenci obravnavalo vprašanje, kako zvišati nizke cene žitu in drugim poljskim pridelkom ter kako organizirati skupno prodajo agrarnih proizvodov, da se na ta način ublaži kriza poljedelstva, vladajoča v vseh treh državah. V vseh teh vprašanjih je bilo doseženo popolno soglasje.

Inozemstvo pa je bilo pomirjeno z izjavo, da si agrarne države žele sodelovanja industrijskih sosed, kar bi značilo, da utegne v kratkem priti do ponovnih konferenc, na katerih bi bil pač glavni predmet razgovorov: opustitev agrarnega protekcionizma v pretežno industrijskih državah ter opustitev industrijskega protekcionizma v pretežno agrarnih državah, kar bi bilo tudi edino priporočljiva in najnaravnejša pot k gospodarski sanaciji in upostavitvi gospodarskega sodelovanja vseh evropskih držav.

V nasprotju s pričakovanji inozemstva, da vsled ločenih gospodarskih interesov med posameznimi državami Male antante nastane nesporazum, je pokazala prav ta konferenca potrebo skupnega delovanja na gospodarskem polju ter dala pobudo za novo agrarno konferenco držav Male antante, ki je pričela 30. t. m. svoje zasedanje v Sinaji z namenom, rešiti sporazumno različna vpra. upoštevajoč pri tem različnost gospodarskega značaja in interesov posameznih članic.

Naša trgovska bilanca za prvo polletje.

V zadnji številki prinašamo podatke o uvozu letošnjega prvega polletja.

Pravkar zaključeni podatki uvoza v juniju pa nam dajejo pregled celotne zunanje trgovine v prvem polletju.

V juniju smo uvozili 151.370 ton blaga v vrednosti 504,7 milijonov dinarjev (lani 162.712 ton v vrednosti 614,6 milijonov dinarjev). Uvoz se je tedaj znižal po tonaži, še bolj pa po vrednosti zaradi splošnega nazadovanja cen.

Glavni predmeti junijskega uvoza so sledeči (z vrednostjo v milijonih dinarjev): surov bombaž (9,7 milijona Din), bombaževo predivo (30,6), bombažne tkanine (36,7), surova volna (5,7), volneno predivo (8,8), volnene tkanine (13,3), svileni predivo (5,5), svilene tkanine (9,9), železo in polfabrikati (8,9), žel. pločevina (5,7), cevi (6,7), železniški material (17,1), izdelki iz železa (31,0), stroji in aparati (43,5), elektrotehnični predmeti (13,7), prevozna sredstva (15,8), premog (28,1), surova nafta (6,2), surove kože (18,7), čevlji (2,4), steklo (5,8), riž (5,0), kava (8,7), semena in oljni plodovi (5,3) in modra galica (4,4).

V primerjavi z uvozom v lanskem juniju, pa tudi z istodobnim uvozom v vseh prejšnjih letih je razveseljiv pojav: nazadovanje uvoza tekstilnih izdelkov

in povečanje uvoza tekstilnih surovin (bombaža, volne in svilenega prediva), kar je dokaz, da se naša tekstilna industrija razvija ugodno. Povečal pa se je tudi uvoz drugih industrijskih surovin in prometnih sredstev, dočim se je zmanjšal uvoz strojev.

Podatki izvoza v juniju izkazujejo 413.950 ton v vrednosti 508 milijonov dinarjev, vsled česar je bilanca za junij zaključena z **aktivnostjo 3,3 milijona dinarjev**, kar je v nasprotju z zadnjimi leti znak izboljšanja naše zunanje trgovine, zlasti ker je dosežena aktivnost izven dobe izvozne sezone v takozvanem pasivnem mesecu.

Skupni podatki zunanje trgovine v prvem polletju so prav tako razveseljivi, ker navzlic padanju cen stalno napreduje po vrednosti izvoz, dočim se vrednost uvoza niža. V prvem polletju letos e znašala vrednost izvoza 3362,4 milijona dinarjev (lani 2939,1), uvoza pa 3478,1 (lani 3678,7), vsled česar je bilanca zaključena z razmeroma majhno pasivo 115,7 milijona dinarjev, dočim je bila lanska trgovinska bilanca pasivna za 689,6, predlanska pa celo za 1114,8 milijona dinarjev.

Ker pa stojimo pred pričelkom izvozne sezone, bo letošnja zunanja trgovina nedvomno zaključena z znatno aktivnostjo.

Uprava trgovine.

(Nadaljevanje.)

V računu denarnega prometa ne upoštevamo bilančnih vpisov, kakor: pripisovanje obresti, odpisov na inventarju, kurzne izgube in dobička, odpisov izgubljenih, dubioznih terjatev, kosmatega dobička pri blagu in enakih bilančnih vpisov, ki smo jih izgotovili o priliki zaključevanja posameznih računov v glavni knjigi. Te vpise smo radi preglednosti zabeležili z rdečilom (kurzivni tisk) in nam služijo kot podatek za poznejši vpis v račun izgube in dobička.

Račun denarnega prometa sestavimo na ta način, da gremo v glavni knjigi od računa do računa ter seštejemo po-

vsod med letom vpisane prometne podatke pri posameznem računu, ne upoštevajoč pri tem začetnih, nih končnih saldov in izključivši tudi vse vsote že omenjenih bilančnih vpisov.

Ker smo te podatke iz mesečnih seznamov v prva noti med poslovnim letom prenašali na posamezne račune v glavni knjigi na ta način, da smo odgovarjajoče račune za prejete zneske odobrili, tedaj knjižili v drugi (kreditni) stolpec glavne knjige, za izdatke pa nasprotno obremenili s tem, da smo mesečne vsote vpisali v prvi (debitni) stolpec odgovarjajočega računa v glavni knjigi, predstavljajo sedaj skupne

vsote debetnih stolpcev računov v glavni knjigi **izdatke**, kreditne vsote pa **prejemke**, vsled česar jih moramo v račun denarnega prometa vpisati v nasprotnem stolpcu: kreditne vsote računa v glavni knjigi v debetni stolpec računa denarnega prometa debelne vsote iz glavne knjige pa v kreditni stolpec denarnega prometa.

Te podatke (ponavljam!) dobimo, ako odgovarjajočem računu v glavni knjigi od končne vsote (med zaključnima črtama) pri vsakem stolpcu odbijemo začetni oziroma končni saldo, kakor tudi vse bilančne vpise, ki se nahajajo v doličnem stolpcu.

Glede računa blagajne, ki tvori v tem pogledu izjemo, smo že ugotovili da prihajala za sestavo računa denarnega prometa v poštev samo začetni in zaključni saldo (blagajniško stanje), ki jih vpišemo v isti stolpec denarnega prometa, dočim sta končni skupni vsoti samo kontrolnega pomena, ker se morajo ujemati z končnimi vsotami računa denarnega prometa.

V našem slučaju nam n. pr. račun dobaviteljev v glavni knjigi daje sledeče podatke za sestavo računa denarnega prometa:

1. Debetni stolpec računa kaže skupno vsoto 1,985.000 Din, od katere moramo odbiti končni saldo Din 250.000, da dobimo na ta način čisto vsoto 1,735.000 Din, ki jo vpišemo kot izdatke (drugi stolpec) v račun denarnega prometa.

2. Kreditni stolpec tega računa v glavni knjigi ima isto zaključno vsoto, od katere moramo odšteti začetni saldo Din 220.000— in koncem leta pripisane obresti v znesku Din 25.000— (bilančni vpis), na kar dobimo ostanek v znesku Din 1,740.000, predstavljajoč vsoto prejemkov za ta račun, katero vpišemo v prvi stolpec računa denarnega prometa.

Upoštevajoč ta načela gremo v glavni knjigi od računa do računa ter iz vsakega izvlečemo prometne podatke, katere potem vpisujemo v račun denarnega prometa, za sestavo katerega se poslužujemo zopet običajnega obrazca z dvema denarnimi stolpci.

Iz dosedanjih primerov sestavljeni račun denarnega prometa nam kaže koncem poslovnega leta (31. XII. 1930) sledeče lice:

Predmet	Prejemki (Debet)	Izdatki (Kredit)
Račun blagajne: Gotovina 1. I. 1930	2.500	—
„ dobaviteljev	1,740.000	—
„ odjemalcev	1,042.000	—
„ denarnih zavodov	1,040.000	—
„ blaga	2,272.000	—
„ blagovnih stroškov		28.500
„ premičnega inventarja		21.000
„ nepremičnega inventarja	20.000	—
„ režijskih stroškov	1.300	—
„ vrednostnih papirjev		32.000
„ blagajna: Gotovina 31. XII. 1930		29.300
	6,117.800	6,117.800

Otvorili smo tedaj denarni promet s prejemkom preostale gotovine v pretečenem letu (v našem slučaju iz otvoritvene bilance) ter po knjiženju prometnih podatkov iz posameznih računov v glavni knjigi končni vsoti izjednačili na ta način, da smo v kreditni stolpec vpisali zaključni blagajniški saldo.

Ako primerjamo ta račun denarnega prometa z računom blagajne v glavni

knjigi, vidimo, da sta zaključni vsoti tu in tam enaki, kar nam potrjuje, da je račun denarnega prometa sestavljen pravilno.

Vedno seveda ne gre tako gladko, ker je mogoče, da smo napravili pomoto pri izračunavanju prometnih podatkov v glavni knjigi, ali pa smo dobljene podatke knjižili v napačni stolpec.

Račun denarnega prometa moramo na vsak način spraviti v skladnost z računom blagajne v glavni knjigi, kar nam ne bo težko, ako smo upoštevali vsa dosedanja navodila. Šele potem, ko smo potom primerjave in ponovne kontrole spravili denarni promet v popolno skladnost, preidemo k sestavi ostalih letnih računov.

Račun izgube in dobička.

Že sam naslov nam pove, da zbiramo v tem računu vse one podatke, ki so med letom vplivali na naš premoženjski račun tako, da so stanje našega premoženja znižali ali zvišali, ne da bi mi imeli priliko znižano premoženje kriti iz kakega drugega računa, oziroma da bi bili dolžni povišano premoženje komu povrniti.

Sestava računa zgube in dobička je najbolj komplicirani del letnega računskega zaključka in mu moramo posvetiti še prav posebno pozornost, ker nam na podlagi prejšnje bilance in podatkov denarnega prometa med poslovnim letom daje vse podatke za sestavo pravilne bilance, poleg tega pa ima kontrolni pomen, ker mora izkazana zguba ali dobiček popolnoma soglašati z izgubo ali dobičkom, ki ga izkazuje račun bilance.

Tudi za sestavo računa zgube in dobička se poslužujemo splošnega obrazca z dvema denarnimi stolpci in vpisujemo v debetni stolpec vse one zneske posameznih računov v glavni knjigi, ki tvorijo zgubo, v kreditni stolpec pa one vsote, ki predstavljajo naš dobiček med poslovnim letom.

Dočim smo pri sestavi računa denarnega prometa izločevali bilančne vpise, igrajo prav ti tu glavno vlogo in mora račun izgube in dobička izkazovati med dobičkom tudi vse one vsote, ki smo jih med letom pridobili na obrestih, ali na zopetni solvenci v prejšnji bilanci kot dvomljivih izkazanih terjatev, ali na povračilu izplačanih režijskih, odnosno blagovnih stroškov, dalje na kosmatem dobičku pri blagu, na kurzem dobičku ali na dobičku, ki je vsled izpremenjenih prilik za stalno povišal

vrednost katerega koli našega premoženjskega dela.

Nasprotno pa vpisujemo v drugi stolpec vse one vsote posameznih računov v glavni knjigi, ki predstavljajo našo izgubo, bodisi na plačanih ali v breme pisanih obrestih, troških režijskih in blagovnih; na vsotah, ki zmanjšujejo vrednost naših posameznih premoženjskih predmetov, kakor: odpisi inventarja, izgubljeni dolžniki, kurzne izgube itd.

Da si pribavimo potrebne podatke za zgubo in dobiček, moramo v glavni knjigi pregledati račun za računom ter zbirati posamezne vsote, ki prihajajo v poštev.

Račun blagajne navadno v računu zgube in dobička ne igra nobene vloge, tudi v našem slučaju ne. Vendar bi tudi račun blagajne lahko igral vlogo, zlasti v slučaju da smo v gotovini prejeli med letom ponarejene novčance, katerih nismo mogli prenesti na noben drugi premoženjski račun. Tudi na pokvarjenih bankovcih lahko nastane izguba, ki je ne moremo praviloma kriti iz kakega drugega računa, ako nimamo osebno odgovornega blagajnika, ki bi bil dolžan tako škodo kriti iz svojega.

Račun dobaviteljev nam nudi običajno v pripisanih obrestih, ki smo jih dolžni dobaviteljem izplačati, podatek za zgubo. Dalje moramo račun dobaviteljev primerjati z zadnjo bilanco ter dognati, če nismo v zadnji bilanci izkazali kakih naših dolgov kot domnevno spornih. Ako se je med poslovnim letom pokazalo, da so terjatve naših dobaviteljev pravilne, moramo seveda tako — v prejšnji bilanci izkazano vsoto izkazati v novih poslovnih letnih računih kot izgubo za isto vsoto, za katero smo dolžni prej izkazane dubiozne dolgove našim dobaviteljem poplačati.

(Nadaljevanje sledi.)

Popravek.

V zadnji številki se je v razpravo »Uprava trgovine« na strani 466 vrinila pomotoma notica »Osnovanje velike tvornice za svilo«, ki spada v drugo rubriko, kar so cenj. čitatelji gotovo že sami opazili.

Letošnja žitna letina.

Na zadnji konferenci naših gospodarskih predstavnikov ter izvoznikov, ki se je vršila v Beogradu pod predsedstvom našega trgovskega ministra in obravnavala stanje letošnje žetve ter izgleda za izvoz, so podali posamezni referenti poročila o položaju na žitnem trgu ter o rezultatih žetve.

Pšenica je letos obrodila slabše kot lani ter se ceni skupni pridelek na približno 2 milijona ton, dočim je lanski pridelek znašal 2.6 milijona ton. Lansko leto smo izvozili okroglo 60.000 vagonov žita in nam bo letos po pokritju domačih potreb ostalo za izvoz še okrog 20.000 vagonov.

Ker je bila žitna letina letos tudi v večini drugih evropskih držav zelo slaba, z izjemo Rumunije in Bolgarije, so prognoze za prodajo in izvoz pšenice mnogo ugodnejše kot lani. Samo Italija, ki je navzlic žitni bitki letos pridelala le okoli 5 milijonov ton, dočim je njen lanski pridelek znašal 7 milijonov ton, bo prisiljena uvoziti okoli 300.000 vagonov pšenice.

Tudi cene so letos temu primerno narastle ter je že sedaj pšenica za 20 do 25 odstotkov dražja kot je bila pričtetkom lanske izvozne sezone.

Koruza je letos obrodila boljše kot lani in je pridelek kvalitativno prav dober. Tudi izgledi za prodajo v inozemstvo so razmeroma ugodni, dasiravno imamo še od lanske letine kakih deset tisoč vagonov na razpolago.

Konferenca se je bavila tudi z vprašanji izvoznih olajšav v sezoni in pa o graditvi žitnih skladišč. Oboje vprašanje je že deloma rešila vlada sama ter bodo v najkrajšem času uzakonjene tarifne olajšave in prišel v veljavo tudi zakon o javnih skladiščih.

Po teh poročilih je pričakovati, da bo letošnji izvoz žita sicer manjši, prodaja pa lažja in ugodnejša.

V nasprotju s to cenitvijo pa stoji uradna cenitev pridelka, po kateri se pričakuje sledeči žitni pridelek v milijonih ton (v primerjavo podatki lanskega pridelka):

	letos:	lani:
pšenica	2.42	2.59
ječmen	—42	—41
rž	—24	—21
oves	—34	—35

Po teh podatkih je naš žitni pridelek skoraj tako visok kot lanski. Nemogoče je ugotoviti, katera cenitev je pravilna ter bi bilo v interesu trgovine, da se položaj čimprej razčisti.

Izvoz živine v prvem polletju.

Ravnokar zaključeni podatki o izvozu v juniju dajejo možnost primerjave letošnjega izvoza živine z lanskim prvim polletjem.

Goveje živine smo letos izvozili 60.412 glav v vrednosti 142.6 milijona dinarjev, lani 56.649 glav za 143.3 milijona dinarjev. Po množini je tedaj letošnji izvoz večji, po vrednosti pa zaradi nižjih cen manjši kot lanski.

Izvoz konj je nasproti lanskemu letu zelo nazadoval ter smo izvozili v prvem polletju letos 16.700 glav za 35.4 milijona dinarjev, lani pa 22.160 glav za 55.9 milijona dinarjev.

Izvoz prašičev je nekoliko napredoval nasproti lanskemu prvemu polletju, a

vendar še daleč ne dosega izvoza iz leta 1927, ki je bilo v tem oziru rekordno. Dvignil pa se je znatno nasproti lanskemu prvemu polletju, ko smo izvozili 74.800 komadov za 114 milijonov dinarjev, dočim smo izvozili letos samo 102.600 komadov za 121 milijonov dinarjev. Tudi tu bi morala biti vrednost precej višja v primeri z lanko, ko so bile cene vsaj na zadovoljivi višini.

Izvoz drobnice se je istotako povečal ter znaša 191.350 komadov v vrednosti 28 milijonov dinarjev, dočim je znašal lani le 105.500 komadov v vrednosti 13 milijonov dinarjev. Tudi cene so bile ugodnejše kot pri drugi živini.

Izvoz perutnine izkazuje letos vrednost 43,2 milijona dinarjev, lani pa le 18 milijonov, kar je znak napredka in izboljšanja našega perutninarstva.

Izvoz jaje je istotako dokaz lepih

uspehov na tem polju ter izkazuje izvoz 1963 vagonov z vrednostjo 332 milijonov dinarjev, dočim smo lani izvozili 1179 vagonov v vrednosti 225 milijonov dinarjev.

Gospodarske beležke.

Agrarne države naj se odrečejo zaščititi svoje industrije.

V zvezi z razgovori agrarnih držav na sinajski konferenci se je lansirala tudi vest, da bi bile agrarne države pripravljene ukiniti zaščito lastne industrije na ljubo industrijaliziranim sosedom. Izjava dr. Marinkoviča pa kategorično zanikuje te vesti, ker je naša mlada industrija slejkoprej potrebna zaščite, saj predstavlja njeno delavstvo glavni del konsumentov za domače poljske pridelke. Seveda mora tudi industrija razumevati potrebe ostalih gospodarskih panog. Vendar o kakem zapostavljanju industrije ne more biti govora.

Novi trošarinski pravilnik.

Te dni bo objavljen v Službenih Novinah novi trošarinski pravilnik, ki stopi v veljavo takoj po objavi. Na podlagi tega pravilnika se nikomur ne bo dovoljevalo odloga, razen v posebnih slučajih, ko gre za perijodično prijavo in plačilo (v 15 dneh, enem, treh ali šestih mesecih) s posebnim dovoljenjem finančnega ministra.

Z novim trošarinskim pravilnikom je prepovedano ustanavljati nove industrije špirta za dobo deset let, t. j. do 15. aprila 1939, poljedelskih tvornic špirta na teritoriju izven Črne gore, Srbije, Slovenije in Dalmacije sploh in ustanavljanje tvornic kvasa pa do 15. aprila 1935.

Pravilnik zabranjuje izdelavo trošarinskih predmetov trgovcem in gostilničarjem, ako za to nimajo posebne, ločene delavnice in posebnega dovoljenja.

Končno slede predpisi o prijavljanju prejema trošarinskih predmetov na skladišče ter tarife za posamezne trošarinske predmete.

K zadevi se povrnemo po prejemu ločnih podatkov.

Kupna moč denarja.

Vrednost denarja in njegova kupna moč je po vojni povsod padla. V petih glavnih državah je razmerje sedanje vrednosti denarja nasproti predvojni kupni moči sledeče:

V Ameriki je vrednost denarja padla za 24 odstotkov. To se pravi, da sedaj kupiš z enim dolarjem toliko, kot pred vojno z 76 centi.

V Angliji je vrednost padla za 9 in pol odstotka in kupiš danes z enim funtom toliko kot pred vojno z 11 šilingi.

V Nemčiji je vrednost nazadovala za 20 odstotkov ter je treba plačati eno marko za predmet z 80 fenigi predvojnne vrednosti.

Francoski zlati frank je nazadoval za 10 odstotkov in se plačuje z enim zlatim frankom predmet z 90 cent. predvojnne vrednosti.

Italijanska zlata lira je v svoji kupni moči padla za 11 odstotkov ter stane sedaj eno zlato liro predmet z 89 cent. predvojnne vrednosti.

Brezposelnost v prvem polletju.

Iz lanskega leta je preostalo 4633 moških in 1029 ženskih brezposelnih. Na novo je bilo prijavljenih 68.254 moških in 11.303 ženskih. Med letom je bilo preskrbljeno delo 19.039 moškim in 5853 ženskam. Odpadlo pa je med letom 48.664 moških in 5172 žensk, tako da je ostalo koncem prvega polletja 5184 moških in 1807 ženskih brezposelnih.

Če upoštevamo, da je stanje sedaj — v sezoni — večje kot je bilo v januarju, je to naraščanje brezposelnih vsekakor slab znak.

Borze dela so v prvem polletju izplačale 1.354.504 Din rednih, 295.120 Din izrednih ter 113.316 Din potnih podpor, poleg tega pa še 74.036 Din podpor v naravi. Voznih kart je bilo izdanih 43.273 komadov v vrednosti 2.362.742 Din.

Izvoz pšenice.

Podatki o izvozu v letošnjem prvem polletju kažejo, da smo izvozili v tem času 11.875 vagonov pšenice v vrednosti 239,5 milijonov Din. Lansko leto smo v tem času izvozili manj kot polovico te količine, namreč 5018 vagonov v vrednosti 120 milijonov dinarjev.

Ako primerjamo izvoz pšenice v posameznih gospodarskih letih, je izvoz lanskega pridelka rekorden, ker znaša 62.260 vagonov v vrednosti 1350 milijonov dinarjev. Od pridelka iz prejšnjih let smo izvozili leta 1926. 34.500 vagonov v vrednosti 753 milijonov dinarjev, l. 1927. 23.450 vagonov za 659 milijonov dinarjev, leta 1928. 2160 vagonov za 67 milijonov dinarjev, leta 1929. pa 21.240 vagonov za 530 milijonov dinarjev.

Izvoz pšenice v zadnjem gospodarskem letu 1929/30 je bil po količini skoraj trikrat tako velik kot predhodnega leta (1928/29), po vrednosti pa se izvožena pšenica ni dvignila v istem razmerju vsled prenizkih cen.

Izvoz po Donavi.

Statistika mednarodne donavske komisije kaže velik napredek izvoza po Donavi. Lansko leto je zapustilo donavsko ustje 648 parobrodov s tonažo 1.409.103 ton.

Zanimiva je primerjava ladij posameznih držav po tonaži z letom 1928, ki kaže sledečo sliko:

	1929	1928
Italija	352.576	156.025
Anglija	336.177	104.769
Grčija	333.244	260.809
Rumunija	75.236	89.490
Nemčija	61.673	35.091
Egipet	55.127	50.027
Francija	47.905	49.297
Jugoslavija	38.216	2.200
Holandija	34.453	25.931
Turčija	17.412	8.229

Po množini je najbolj napredovala Anglija, katere tonaža se je potrojila. Tudi promet italijanskih ladij je močno narastel ter se povzpел na prvo mesto, ki ga je prej imela Grčija, a je lani nazadovala. Sorazmerno pa se je najbolj pomnožil promet naših parobrodov, ki je letos osemnajstkrat večji kot lani.

Gnojila in pridelek žita.

Dr. France Dure razpravlja v »Jugoslovanskem Lloydu« o sedanji poljedelski krizi in prinaša med drugim tudi tabelo o porabi umetnih gnojil (fosforne kisline) ter o pridelku pšenice na hektar v posameznih državah, ki jo radi njene zanimivosti in poučnosti tu priobčujemo.

Na hektar pšenice se v posameznih državah potroši fosforne kisline in pridobi sledeči pridelek:

	gnojilo kg	pridelek q
Belgija	66,5	24,9
Nizozemska	57,5	25,7
Nemčija	20,7	21,3
Anglija	23,4	20,8
Francija	13,9	16,3
Jugoslavija	3,2	11,8

Mislimo, da te številke ne potrebujejo nobene razlage.

Izvoz vina nazaduje.

Podatki o vinskem izvozu v letošnjem prvem polletju v primerjavi z istočasnim izvozom zadnjih let kažejo navzlic izvoznim premijam in drugim olajšavam še vedno znatno nazadovanje.

Izvoz se je gibal naslednje (količina izražena s številom vagonov, vrednost pa v milijonih dinarjev):

	1927	1928	1929	1930
vagonov	300	262	295	260
milijonov Din	15,9	14,1	15,1	12,2

Izvoz vina je tedaj nazadoval močno po količini, še bolj pa po vrednosti, dasiravno prejšnja leta za izvoz vina niso bile dane take ugodnosti, niti ni bilo izvoznih premij.

Pooblastila za dviganje carinskih poštnih pošiljk.

Po poštno-carinskem pravilniku se bodo od 15. avgusta naprej carinski poštni paketi izdajali iz skladišča samo onim osebam, ki bodo imele pri pošti založene pooblastilo, katero jih opravičuje za dvig paketa. Taka pooblastila (obrazci) morajo biti taksirana s kolekom za 5 Din in jih bo pošta te dni dostavila trgovcem v izpolnitev.

Prepoved uporabe naziva »konjak«.

V smislu naše trgovinske pogodbe s Francijo se vinski destilati našega domačega proizvoda ne bodo več smeli označevati z nazivom konjak. Vsled tega je ministrstvo proizvajalce opozorilo, naj še pravočasno izpremenijo ime temu proizvodu, ki ga takoj po objavi zakona (čez 1—1 in pol meseca) že ne bodo smeli več uporabljati. — Poročali smo že, da je zagrebška trgovska zbornica predlagala imena: vinovec, vinovača, lozovača itd. Ministrstvo je odločilo, da se smejo uporabljati vsa ta imena in druga, iz katerih mora biti razvidno, da je to vinski proizvod.

Avstrija prepovedala uvoz naših svinj.

Povsem nepričakovano je avstrijska vlada brez vsake utemeljitve prepovedala uvoz naših svinj, istčasno pa naročila na Poljskem 560.000 komadov prašičev. Ker smo mi poleg Madžarske glavni uvoznik prašičev v Avstrijo, pomeni ta odredba hud udarec za našo živinorejo ter bo nedvomno izzvala tudi energične ukrepe od strani naše vlade.

Zavarovanje potnikov v avtomobilih.

Te dni se je vršilo v Zagrebu zborovanje lastnikov avtotakasnih podjetij, na katerem je bilo sklenjeno, da podjetniki zavarujejo vse potnike z njihovimi avtomobili za slučaj nesreče za 30.000 Din, za slučaj smrti ali popolne invalidnosti pa za 100.000 Din. Obenem se je tudi sklenilo zavarovanje za posledice nesreč, ki jih zakrivijo avtotaksi. Zavarovalna premija je precej visoka ter znaša 3375 Din od avtomobila na leto.

Statistika trgovin v Srbiji.

Podatki iz beogradske trgovske zbornice kažejo, da je v Srbiji 14.274 trgovin, in sicer 8133 raznih, 3622 kavarn in vinotočev ter 2519 špekulativnih trgovin.

Nova tvornica svile v Osijeku.

V Osijeku je dovršena zgradba nove tvornice za svilo in že opremljena s potrebnimi stroji. Tvornica prične z obratovanjem še ta mesec ter bo zaposlovala okoli 200 delavnih moči.

Povečanje naše trgovske mornarice.

Po katastrofi »Karadjordja«, ki je bil naš najlepši luksurni parobrod, je napolnila nevarnost za lujski promet v našem Jadranu. Jugoslovanski Lloyd pa je zamašil to vrzel z nakupom še enkrat tako velikega in razkošnejše urejenega luksurnega parobroda na Angleškem od »Royal Mail Steam Comp.« Ta parobrod je urejen za preoceanске vožnje ter bo oskrboval turistično linijo Sušak—Dubrovnik, Jonsko Ostrvo—Egipt.

Poleg te ladje se ravnokar dokončuje na Skotskem še drugi moderni parnik z 8000 tonami, ki nastopi službo že v avgustu.

Fosforit v Dalmaciji.

Skupina dalmatinskih rudarskih podjetij se je obrnila na ministra za šume in rude s prošnjo naj pošlje strokovnjsko komisijo, ki bi preiskala najdena ležišča fosforita pri Žeželju v Dalmaciji, katerega množina se ceni na deset milijonov ton. Domači fosforit je velikega pomena za razvoj našega poljedelstva.

Proga Sušak—Španija.

Včeraj je bila na Sušaku na svečan način otvorena redna paroplovna zveza s Španijo, katero bo oskrbovala sušačka paroplovna družba »Oceanija«. Parniki družbe bodo vozili redno vsakih 15 dni v obeh smereh.

Trgovinska pogajanja z Rumunijo.

V Bukarešti se vrše med našim in rumunskim zunanjim ministrom pogajanja za sklep trgovinske pogodbe, ki so tem važnejša, ker se istočasno vrše razgovori o ustvaritvi agrarnega bloka, katerega udejstvitev je odvisna od te pogodbe.

Nacijonalizacija trgovskih in industrijskih podjetij.

Vlada proučuje načrt nacijonalizacije podjetij, ki so potrebna javnemu blagru in so v veliki večini v rokah inozemcev, često nam nenaklonjenih. Na podlagi tega načrta bi nacijonalizacijo na trgovski podlagi izvršila država sama.

Izvoznikom jabolk.

Večja holandska uvozna tvrdka sadja se je obrnila na naš Zavod za pospeševanje zunanje trgovine v Beogradu z željo, stopiti v stike z našimi večjimi izvozniki jabolk. Pojasnila pri omenjenem zavodu brezplačno.

Asfaltiranje cest v celjski okolici.

Banska uprava je razpisala licitacijo za asfaltiranje cest: 1. Pesnica—Sv. Lenart od km 0 do 5,5, stroški proračunani na 1,110.919,90 Din; 2. Vojnik—Dobrna od km 6—8, stroški proračunani na 367.400 Din; 3. Celje—Laško v predelu skozi toplice mesta Laško, stroški proračunani na 450.395 Din; 4. Celje—Rogatec v predelu skozi zdravilišče Rogaška Slatina, stroški proračunani na 634.623,55 Din.

Poleg tega je razpisano betoniranje ceste Bled—kolodvor—Bled—Jezero in so gradbeni stroški proračunani na 1,124.825 Din.

Zakon o davku na poslovni promet.

Te dni je bil predložen ministrskemu predsedniku v odobritev novi načrt zakona o davku na poslovni promet, ki bo po kraljevem podpisu objavljen in stopil takoj v veljavo.

Kongres trgovcev s kolonijalnim blagom.

V avgustu se vrši na pobudo bačkih trgovcev s kolonijalnim blagom kongres v Subotici, čigar namera je osnovati udruženje vseh trgovcev s kolonijalnim blagom s sedežem v Beogradu.

Poravnava.

Kuder Vincenc, trgovec v Žalcu. Potrjena je 34% poravnava, plačljiva v 3 obrokih 27. IX., 12. XI. in 12. XII. t. l.

Likvidacija.

Stavbena zadruga v Tržiču, r. z. z. o. z. je po sklepu občnega zbora prešla v likvidacijo.

Borzna poročila.

DENARSTVO.

Gibanje valute v tekočem tednu.

Uradni tečaj Prosti tečaj

	Din	Din
1 angleški funt	274,40	274,35
1 ameriški dolar	56,40	56,30
1 avstrijski šiling	8,—	7,98
1 belga	7,90	7,88
1 bolgarski lev	—41	—40
1 češkoslovaška krona	1,673	1,67
1 francoski frank	2,219	2,22
1 grška dragma	—731	—73
1 hol. goldinar	22,70	22,70
1 italijanska lira	2,954	2,95
1 madžarski pengő	9,90	9,89
1 nemška marka	13,50	13,48
1 poljski zlot	6,35	6,35
1 rumunski lej	—335	—35
1 švicarski frank	10,959	10,96
1 španska peseta	6,55	6,47
1 turška lira	26,80	26,80
1 argentinski pezoz	20,50	20,50
1 danska krona	15,165	15,16

Novi uradni tečaji dinarja pričajo o njegovi mednarodni krepkosti. Tudi ostale valute so obdržale svoj kurz, razen španske pesete, ki je šla tekom tedna zopet nekoliko navzdol (od 6,50 na 6,47).

VREDNOSTNI PAPIRJI.

Državni papirji: Vojna škoda promptna 438—439, 7 1/2% Blairovo posojilo 86 do 87,50, 8% Blairovo posojilo 97,25 do 98, investicijsko posojilo 87,50, tobačne srečke 42 ponudba, 7% posojilo Državne hipotekarne banke 85,50—86, 4 1/2% bosanske agrarne obveznice 55—55,20, begluške obveznice 75—80.

Stanje neizpremenjeno, vendar kaže vojna škoda in Blairovo posojilo slabejšo tendenco.

Privatni efekti: Celjska 170, Ljubljanska kreditna banka 125, Prva hrvatska štedionica 907—912, Kreditni zavod 175, Združene papirnice Vevče 118, Ruše 280—300, Strojne tovarne 75, Narodna banka 8250—8300, Trboveljska premogokopna 405 do 406, Union 191 do 191,50, Kranjska industrijska družba 288.

Tudi privatni papirji so se obdržali po večini na stanju iz pretečenega tedna. Za malenkost se je okrepila Praštedionica, nazadovali pa so zopet nekoliko papirji Trboveljske.

Po širnem svetu.

Amerika zabranjuje uvoz ruskega blaga.

Kot smo že svoječasnno poročali, je Amerika zavrnila ruski uvoz lesa in ga le izjemoma zopet dovolila za že došlo blago in ono blago, ki je bilo že na potu.

Najnovejša poročila pa pričajo, da so Združene države trdno odločene izvajati zakon proti dumpingu blaga, ki ga proizvajajo kaznjenci in deportiranci, ker je cena takega blaga zelo nizka in škoduje realni produkciji. V zvezi s tem je prepovedala sedaj tudi uvoz celuloze, vžgalic, premoga in manganove rude.

Nadalnje zvišanje carin v Avstriji.

S pretečenim ponedeljkom je stopila v veljavo četrta skupina povišanih carin v Avstriji, ki zvišuje tarifo za 100 kg: graha od 1 na 4-80 zlat. kron, smetane od 15 na 40, kandiranega sadja od 150 na 180, terpentina od 24 na 60, vrvi pod 15 mm premera od 18 na 25, pletenega pohištva od 60 na 75, oziroma od 120 na 150, vložnega furnirja od 30 na 250 zlatih kron, poleg tega pa še od pohištva in raznih lesnih izdelkov, od kovinskih izdelkov, kemikalij in pa tekstilnega blaga.

Italijanska zunanja trgovina.

Trgovinska bilanca Italije za letošnje prvo polletje je zaključena zopet z zelo veliko pasivo 4014-9 milijonov lir. Vrednost uvoženega blaga znaša 10.527-6 milijonov lir, izvoženega pa 6512-7. Ta pasivnost italijanske zunanje trgovine je približno enaka lanski. Ker se šele sedaj prične uvoz žita in drugih življenjskih potrebščin v Italijo, se računa, da bo letošnja zunanja trgovina Italije zaključena še slabše kot lanska, ki je izkazovala 7 milijard pasiv. — Edina nevidna aktivna postavka italijanske zunanje trgovine je dohodek iz tujkega prometa, ki pa tudi od leta do leta nazaduje.

*So zdrava in rdeča ličeca moja,
ker mamica kuha mi kavico, PROJA!*

Blagovni promet v Trstu.

Blagovni promet v Trstu je tekom prvega letošnjega polletja znašal po železnici 10.663'6 vagonov (lani 11.885'8), po morju pa letos 11.554'2 vagonov (lani 14.574'6). Skupni letošnji šestmesečni blagovni promet Trsta znaša 22.217'8 vagonov in je nasproti lanskemu prometu v istem času nazadoval za 5242'6 vagonov, tedaj skoraj za eno petino.

Vinska kriza v Italiji

je še občutnejša nego kjerkoli drugod, zlasti ker je izgubila glavnega kupca — Ameriko, ki je postala suha država in Argentino, kjer se je vinogradništvo toliko razvilo, da je postala že sama izvozna država in konkurira Italiji na drugih njenih tržiščih. Konsum v notranjosti, ki bi edini še prišel resno v poštev pa je vsled vinskih trošarin in davkov nazadoval za 20—40%.

Perutninarski kongres v Londonu.

Za letošnjo jesen je določen svetovni perutninarski kongres v Londonu, ki bo združen z razstavo perutnine, jaje ter perutninarskih potrebščin. Na tem kongresu bo uspešno zastopano tudi naše perutninarstvo, ki predstavlja eno najvažnejših gospodarskih panog v državi, kar dokazujejo zlasti podatki izvoza jaje, zavzemajoči po vrednosti eno prvih mest v naši zunanji trgovini. Vlada je za udeležbo na kongresu in za nakup plemenske perutnine določila 250.000 dinarjev podpore.

Bat'a bo gradil avtomobile.

Po praških poročilih se pogaja znani češki industrijalec Bat'a s francosko tvornico avtomobilov »Peugeot« za ustanovitve montažne tovarne v Zlinu. Ob enem pa namerava v celi državi izvesti organizacijo prodaje pneumatike in pa raznih avtomobilskih potrebščin.

Naraščanje konkurzov v Italiji.

Statistika konkurzov v Italiji za junij prikazuje 1040 novih konkurzov, dočim je bilo lansko leto v juniju izkazanih 957 konkurznih slučajev.

Hmeljarstvo na Češkoslovaškem.

Češkoslovaška Zemska banka je sklenila nuditi hmeljarjem pomoč v posojilih, da jim pomaga na ta način doseči boljše cene, ker bi bili sicer prisiljeni prodajati vsled pomanjkanja denarnih sredstev vpredčasno in pod ceno. Hmeljarjem bodo dajali tudi drugi denarni zavodi posojila na tri- do šestmesečne menice v višini 300 Kč za 50 kg pridelka proti 5% obrestovanju.

Čevljarški izvozni kartel na Češkoslovaškem.

Pred kratkim se je osnoval kartel češkoslovaških izvoznikov obuval. Značilno je, da k temu kartelu ni pristopilo največje češkoslovaško tovrstno podjetje Baťa, ki si je pridržalo proste roke, vsled česar mora računati s konkurenco karteliranih podjetij.

Umestna naredba poljske vlade.

Vsled izkoriščanja neugodnega gospodarskega položaja od strani raznih bank, ki so od izposojevalcev zahtevale previsoko obrestno mero, je izdala poljska vlada naredbo, po kateri ne smejo od 1. septembra naprej denarni zavodi zaračunavati obrestno mero za kredite nad 11% na leto.

Nadprodukcija kaučuka.

Azijski pridelovalci gumija zahtevajo, naj angleška vlada omeji produkcijo kaučuka s posebnim zakonom ter naj se iste mere uporabljajo tudi na Ceylonu in v Holandski Indiji, obenem pa naj se prepove naprava novih nasadov, ker vsled nadprodukcije kaučuka ne najde kupcev.

Ustavitev produkcije cinka.

Radi prevelike produkcije in premale porabe cinka je sklenilo 94 angleških cinkarn popolnoma ustaviti delo za dobo dveh mesecev. Večina teh podjetij želi celo, da bi se prestalo z obratovanjem za še daljšo dobo.

Carina na slive v Madžarski.

Madžarska carinska tarifa za suhe slive je določena po 8 zl. kron od 100 kg, če je blago pakirano v zabojčkih nad 50 kilogramov in po 30 zl. kron, če je pakirano v zabojčkih izpod 50 kg, na kar opozarjamo naše trgovce.

Kriza svilene industrije na Japonskem.

Vsled nepovoljnih razmer na svetovnih tržiščih s svilo, zlasti vsled konkurence in čimdalje večje uporabe umetne svile je ustavilo obratovanje 20 tvornic svile, ki so zaposlovale nad 30.000 delavcev.

Izvoz grškega tobaka.

Glavni predmet grškega izvoza je tobak ter znaša po vrednosti 3.948 drahem ali 59% skupnega izvoza, ki je znašal 6.985 drahem.

Lahko se prodajajo

z dobrim zaslužkom

MAGGI-jevi

izdelki

Tržna poročila.

Seno in slama na zagrebškem trgu.

Detelja (za 100 kg) Din 70—100, seno Din 60—75, slama Din 50—70.

Juta se je pocenila.

Nemške tvornice za juto so znižale ceno sirovi juti za 4%.

Rekordne cene koruze v Ameriki.

Na žitni borzi v Čikagu so dne 25. t. m. dosegle cene koruze rekord ter so se sklepale kupčije za koruzo po ceni 190 Din 20 p, dočim se je istočasno pšenica plačevala le po 180-54 Din.

Bomžab in volna.

Na mednarodnem trgu je za bombaž vedno stalno malo povpraševanja in so vsled tega še lanske zaloge zelo velike. Letošnji pridelek bombaža je povsod zelo velik ter se ceni ameriški pridelek na približno 15 milijonov bal. Ker znašajo stare zaloge še okoli 5 milijonov bal, bo v kratkem okoli 20 milijonov bal na tržišču. V zvezi s tem so cene od pričetka leta pa do danes nazadovale za 20 odstotkov.

Nasprotno pa ima volna zelo čvrste cene ter je tudi ves avstralski pridelek iz leta 1929-30 popolnoma razprodan in je zanimanje za volno zelo veliko.

Cene živini v Zagrebu.

Zadnji živinski sejem v Zagrebu je bil prav dobro založen ter tudi obiskan od kupcev iz tu- in inozemstva.

Cene so čvrste ter se je plačevalo blago po sledečih cenah:

Goveja živina: biki Din 7.50—8.75 za kg; krave mlekarice Din 2000—4500 komad, za meso kg Din 4—5.50, bosanske 4.50—5.50; junice za rejo Din 2500 do 4200 komad, za meso kg Din 9—10; voli za kg Ia 10—11 Din, IIa 7.75—9 Din, bosanski IIa 7—7.50 Din; teleta živa 10 do 12 Din.

Konji, težki tovarni par Din 10.000 do 12.000, lahki vojni par Din 8000—9000, kmečki par Din 5000—7500; žrebeta do dveh let Din 1500—2000 komad; konji za meso Din 1.25—1.50 za kg žive teže.

Svinje domače pitane kg Din 11.50, svinje do enega leta Din 10—11.50, nad eno leto Din 10.50—11, pujski (odojki) živi Din 130—280 komad.

Padec cen železa.

Vsled opustitve kontingentiranja in določevanja cen železu po železninarskem kartelu so znižale belgijske železarne v svobodni trgovini cene železu v palicah in železni pločevini za skoraj 15 odstotkov. Tudi na drugih svetovnih tržiščih je opaziti nazadovanje cen.

Podražitev umetne svile v Franciji.

Francoska industrija umetne svile je podražila ceno slabjšim vrstam umetne svile za 2 franka, boljšim pa za 1 frank pri 100 kg.

Baker šel zopet navzdol.

Po zadnjem znižanju na newyorški kovinski borzi so tekem tedna cene bakru zopet nazadovale od 11.55 centov na 11.30 centov cif. evropska luka.

Pocenitev čilskega solitra.

Te dni so bile za čilski soliter določene nove cene za vagonске pošiljke (10 ton), ki so določene franko vagon Sušak za 100 kg za julij-september Din 252, oktober 255, november 257, december 260, za januar 1931 leta 262, za februar 265 Din. Cene so preračunane iz angleških funtov ter bi se zamogle spremeniti samo malenkostno z ozirom na padec ali dvig valute.

Žitni trg.

Pšenica: nova bačka: 80/81 kg težka, z 1% primesi, za promptno dobavo, mlevska voznina, slov. postaja, plačljivo v 30 dneh Din 240—242.50; nova bačka: 79/80 kg težka 2% primesi, promptna dobava, mlevska voznina, slov. postaja, plačljivo v 30 dneh Din 235—237.50; nova bačka: 78/79 kd težka, 2% primesi, promptna dobava, mlevska voznina, slov. postaja, plačljivo v 30 dneh Din 230—232.50.

Koruza: bačka, zdrava, rešetana, suha, promptna dobava, plačljivo v 30 dneh Din 180—182.50.

Ječmen: novi spomladanski: 69/70 kg, slov. postaja, promptna dobava, plačilo v 30 dneh Din 167.50—170; novi ozimni: 66/67 kg, promptna dobava, slov. postaja, plačljivo v 30 dneh Din 157.50—160.

Oves: novi baranjske provenience: slov. postaja, dobava v prvi polovici avgusta, plačljivo v 30 dneh Din 210—215.

Rž: nova bačka: 72 kg težka, 2% primesi, promptna dobava, mlevska voznina, slov. postaja, plačljivo v 30 dneh Din 170—172.50.

Moka: bačka mularica: iz stare pšenice, slov. postaja, plačljivo v 30 dneh Din 405 do 410; bačka mularica: iz nove pšenice, slov. postaja, plačilo v 30 dneh Din 395 do Din 400.

Ne pozabite poravnati naročnino!

Lesni trg.

Naš izvoz lesa na Madžarsko.

Glavni predmet našega izvoza na Madžarsko zavzemajo gozdni proizvodi z nad 40% vrednosti celokupnega izvoza na Madžarsko.

Ako računamo, da pokrivamo mi samo eno šestino uvoza lesa na Madžarsko, dočim odpade po ena tretjina na Romunijo in Čehoslovaško, ostalo šestinko pa si delita Poljska in Avstrija, je gotovo, da nam je dana možnost naš lesni izvoz na Madžarsko najmanj podvojiti, ako ne potrojiti. Potreba pa bi bilo temu primerno urediti železniške tarife, ker leže glavni konsument v bližini čehoslovaške in romunske meje, vsled česar je prevoz njihovega lesa cenejši. Glavni predmeti našega lesnega izvoza na Madžarsko so gradbeni les, pragovi in drva.

Pred znižanjem prevoznih tarif za drva.

Po beograjskih vesteh se je prometno ministrstvo odločilo, da ugodi željam Saveza industrijev in trgovcev z drvni v toliko, da bodo najbrže v najkrajšem času znižane prevozne tarife za drva za 15%.

Produkcija rezanega lesa v Rusiji.

Po sovjetskih podatkih je sovjetski lesni trust, ki dela izključno le za izvoz pridelal v prvi polovici letošnjega leta 3,655.500 m³ rezanega lesa. Skupni pridelok vseh trustov v prvem polletju pa se ceni na 6,431.200 m³.

Likvidacija lesne d. d. »Dolenjsko«.

Bilanca izkazuje na delniško glavnico Din 500.000 skupno izgubo v znesku 457.674,56. Upniki so izkazani z zneskom 146.613,05 Din, dolžniki pa 551.437 Din 38 p.

»Destilacija drva« v Tesliču omejila obratovanje.

Vsled splošne industrijske krize je družba »Destilacija drva« v Tesliču popolnoma ustavila obratovanje na parni žagi in močno omejila tudi delo v drugih oddelkih.

Prodajni urad malih žagarjev.

Na Sušaku se je ustanovilo Udruženje za domačo gozdno industrijo ter je v eni svojih prvih sej razpravljalo o ustanovitvi prodajnega urada na združni podlagi.

LJUBLJANSKA LESNA BORZA.

Kupčija na borzi je še vedno mrtva in so tudi sklepi nazadovali.

Cene so neizpremenjene ter notirajo franko vagon-nakladalna postaja:

Smreka—jelka: Hlodi I., II., monte 190 do 210; brzojavni drogovi 220—230; bordonali merkantilni 300 do 330; trami merkantilni 240—290; škorete, konične, od 16 cm naprej 580—600; škorete, paralelne, od 16 centimetrov naprej 600—640; škorete, podmerne do 15 cm 480—500; deske-plohi, kon., od 16 cm naprej 450—500; deske-plohi par., od 16 cm naprej 490—540.

Bukev: deske-plohi, naravni, neobrobljeni 450—470; deske-plohi, naravni, ostrorobi 600 do 700; deske-plohi, parjeni, neobrobljeni 650—700; deske-plohi, parjeni ostrorobi 750 do 950; testoni 430—440; tavolette 900—950.

Hrast: hlodi I., II. 300—400; bordonali 1200—1300; deske-plohi, neobrobljeni boules 1200—1300; deske plohi, neobrobljeni merkantilni 900—950; deske-plohi, ostrorobi (podnice) 1200—1300; frizi 1000—1200.

Drva: bukova, suha 16—17,50; hrastova, suha 14—15,50.

Železniški pragovi: 2,60 m, 14—24, hrastovi 53—56.

Oglje: bukovo za 100 kg 75—80.

Povprašuje se po sledečem blagu:

25 m³ tise v normalnih dolžinah, 38 mm debeline, od 25 cm širine naprej. Cena naj se glasi franko vagon Sušak pristanišče.

Trami: 15 m³ tesanih tramov: 13/16, 5 m dolžine; 13/16, 6 m dolžine; 13/16, 7 m dolžine; 13/16, 8 m dolžine; 20 m³ tesanih tramov: 16/21, 5 m dolžine; 16/21, 6 m dolžine; 15 m³ tesanih tramov: 19/24, 5 m dolžine; 19/24, 6 m dolžine.

Kantinele in morali (remeljni): 8 m³ 38/78, 5 m³ 24/48, 5 m³ 34/68, 5 m³ 28/48, 8 m³ 28/58, 6 m³ 78/78, 6 m³ 68/68, 3 m³ 58/58. — Cena naj se glasi franko vagon nakladalna postaja.

400 komadov škuret 12 mm, fiksne širine 18 cm; 1100 kom. škuret 12 mm, fiksne širine 25½ cm; 50% smreke, kompletirati z deskami 24 mm, od 16 cm šir. naprej. Franko vagon meja Postojna.

1 vagon desk, 24 mm, lepe, I., II., III., od 16 do 21 cm, z 80% smreke, paralelno, dobava 10 dni.

Bukovina parjena: v debelinah 50, 60, 70, 80 in 90 mm, od 2 m naprej, s 15% kratke robe, in sicer: 10 m³ I. in 10 m³ II. — Cena franko vagon Sušak pristanišče, plačljivo potom akreditiva.

1220 komadov smrekovih hlodov: 300 kom. premer 22, 23 in 25 cm, 6 m dolžine; 200 komadov premer 22, 23 in 25 cm, 5 m dolžine; 360—400 kom. premer 25 cm, 5 m dolžine; 360 kom. premer 18—20 cm, 6 m dolžine. — Cena franko vagon nakladalna postaja.

Rezana jelovina, tombante (I./IV.) 2 2500 komadov 18 mm × 19—30 cm, 4 m dolžine.

Rezani rdeči bor: 200 kom. 58 mm × 25 cm, 6 m dolžine; 400—500 kom. 48 mm × 25 cm, 48 mm × 28 cm, 6 m dolžine; 25 cm × 25 centimetrov, 22 cm × 22 cm, 20 cm × 20 cm, 8 m dolžine; 68 mm × 19 cm, 68 mm × 22 centimetrov, 4 m dolžine. — Cene naj se glasijo franko vagon meja Djevdjelije.

Rabi se vsako množino bukovih metlišč, ca. 25 do 30 vagonov, v uzelnih dimenzijah. — Cena franko vagon meja via Postojna tranzit.

Borovi brzojavni drogovi, dolžina 6-50 m, premer v vrhu 10/11 cm, dobava takojšnja. Cena franko vagon meja. Plačljivo potom akreditiva.

100 do 120 m³ desk, 20 mm, smreka, jelka, 4 m, tombante, prizmiranih na 23, 29, 33 cm. Cena naj se glasi franko vagon meja Postojna tranzit.

Železniški pragovi, vsako množino: hrastovi: dolžina 2-60 m, širina 24 cm, debelina 14 cm; borovi: dolžina 2-60 m, širina 25 cm, deb. 14 cm; hrastovi: dolžina 2-45 m, širina 22 cm, debelina 12½ cm; borovi: dolžina

2-45 m, širina 23 cm, debelina 13½ cm; hrastovi: dolžina 1-45 m, širina 12 cm, debelina 10 cm. — Cena naj se glasi franko vagon Sušak pristanišče z navedbo kvantuma.

1 vagon bukovega žamanja (odpadki, 1 m dolžine, vezano dvakrat), popolnoma suho. — Cena franko vagon meja Postojna.

1220 komadov smrekovih hlodov. Cena franko vagon nakladalna postaja.

14 komadov rezanih tramov iz surove bukovine v sledeči meri: 20 × 30 cm v dolžini od 6 m, blago ostrorobo rezano, popolnoma od 6 m, blago ostrorobo rezano, popolnoma zdravo, lahko so tudi hrastovi trami. — Cena franko vagon nakladalna postaja.

200 m³ kratke robe, smreka, jelka, 18 mm, širine 8/9 do 15/16, medija 12/13 cm, blago mora biti vezano. — Cena naj se glasi franko vagon nakladalna postaja z označbo roka dobave.

10 vagonov bukovih svežih hlodov, s premerom na tanjšem koncu 30 cm naprej in v dolžini od 2 m naprej do 4 m. Blago mora biti zdravo, brez grč in rdečega srea, ravno z navedbo cene franko vagon meja Postojna ali franko vagon nakladalna postaja. — Dobava takojšnja.

1 vagon bukovih metlišč, 20/20 mm, v dolžini 1-05, 1-40, 1-45 m. — Cena franko vagon meja Postojna tranzit.

1 vagon jelovih letvic, 20 × 60 in 25 × 100 milimetrov, podmerne deske 20 in 25 mm in kratice 20 in 25 mm. — Cene naj se glasijo franko vagon meja Postojna.

Hrastovi pragovi, I., II., (16 × 16 × 26 in 15 × 16 × 26 cm, dolžina 2-60 m). Cena naj se glasi franko vagon Spielfeld. Plačljivo proti akreditivu. Dobava takojšnja.

Novi konkurzni in poravnalni zakon.

(Nadaljevanje.)

Oni upniki, ki jim je bilo onemogočeno glasovanje, ker svojih terjatev niso pravočasno prijavili, smejo vložiti rekurz proti odločbi s katero se poravnava potrjuje, če dokažejo, da so brez svoje krivde zamudili rok za prijavo in obenem resničen obstoj svojih terjatev.

Dolžnik po potrditvi poravnave ni dolžan plačati upnikom onega ostanka dolga, ki je nad poravnalno kvoto, ne glede na to, je li dolični upnik glasoval za ali proti poravnavi. Isto velja tudi za osebno odgovorne družbenike pri lrgovskih družbah in zadrugah.

Te dolžnosti je razvezan dolžnik tudi nasproti porokom ali drugim regresnim upnikom.

Nasprotno pa imajo pravico zahtevati celotno poplačilo svojih terjatev oni upniki, katerih terjatvam po dolžnikovi krivdi ni bilo ustrezno.

Upniki imajo po sklenjeni poravnavi pravico zahtevati izvršbo za svoje zapadle terjatve.

Ako je po uvedeni poravnavi naslopile konkurz dolžnika, a so gotovi upniki že prejeli na račun svojih terjatev gotove zneske, po uvedbi konkursa v dobri veri prejetih zneskov niso dolžni povrniti. Če so se njihove terjatve poplačale z onim odstotkom, ki je bil določen v poravnavi, se smatrajo njihove terjatve za poravnane. Ako pa je bilo na račun plačano manj, se smatrajo te akontacije za plačilo na račun v izli

višini kol je bilo določeno na poravnavi, tedaj v slučaju 40% poravnave predstavlja vsakih na račun plačanih 40 para en dinar in je v konkurzu prijavitelj samo oni ostanek terjatve za katerega ni upnik še prejel 40% kritja.

Poravnava postane nična in izgubi dolžnik vse pridobljene ugodnosti, če je bil tekom dveh let po pravomočnosti poravnave obsojen zaradi lažnega bankrotstva. Upniki pa v tem slučaju ne izgube pravic, ki so si jih pridobili nasproti dolžniku in tretjim osebam (pokrom in sodolžnikom).

Ako dolžnik zakasni z izpolnitvijo svojih dolžnosti nasproti kateremu izmed upnikov, dasiravno ga je ta pozval k izvršitvi in mu odredil rok osmih dni, izgubi dolžnik nasproti temu upniku vse s poravnavo pridobljene ugodnosti.

Ako pa je bilo v poravnavi dogovorjeno, da velja ena sama zakasnitev za vse upnike, izgubi dolžnik vse ugodnosti tudi nasproti onim upnikom, katerim je svoje obveznosti že izvršil.

Poravnava postane brez učinka tudi, ako se v treh letih od pravomočnosti poravnave pokaže, da je dolžnik ali pa kdo drugi z njegovo vrednostjo ponudil kateremu izmed upnikov večje ugodnosti, oziroma če je dolžnik pri izkazovanju svojega premoženjskega stanja postopal prevarno, in sme zahtevati vsak upnik, ki pri takem dejanju ni bil soudeležen, poplačilo ostanka nad doseženo poravnavo, ali da se proglasi sploh cela poravnava za nično, ne da bi upnik sam izgubil vsled tega nasproti dolžniku in njegovim sozavezancem pridobljenih pravic.

(Dalje prih.)

Praktični nasveti.

Madeži od črnita v lesu.

Vzemi pol kozarca vode ter vrzi vanjo toliko boraksa, da bo raztopljena zmes zavzemala dve tretjini kozarca. Ko se je boraks v vodi razpusil, ožmi vanjo še eno in pol citrone ter vse skupaj razredči v enem litru vode.

Dosebej pa pripravi še drugo raztopino, sestavljeno iz 10 dkg apnenega klorida, 10 dkg ugašenega apna in pol drugega litra vode.

Črnilne madeže prepoji najprej s prvo tekočino ter jo pusti nekaj minut stati, potem pa osuši s pivnikom ali s čistimi krpami ter jih prepoji zopet z drugo raztopino. Madeži izginejo in se ne pojavijo več.

Lesno oglje za kokoši.

Kokoši se kaj rada poloti griza. Obolelo perutnino ozdraviš, zdravo pa obvaruješ napada te bolezni, ako ji pri-mešaš v kuhano ali mehko hrano po nekaj žlic v prah zdrobljenega bukovega oglja. Oglje lahko tudi mešaš med zdrobljeni stari ometi, ki ga kure prav rade zobljejo.

Sadni madeži

iz perila se lepo odpravijo, če jih izpereš z neprekuhanim mlekom, potem še zdrgneš narahlo s krpo, ki jo pomašiš v safmijaku.

Da se kruh ne usuši,

kar se poleli rado dogaja, ga shranjui na mrzlem, vlažnem prostoru, najboljšo v pločevinasti zaprti posodi. Usušene-mu kruhu daš zopet potrebno vlago in ga omehčaš, ako ga zaviješ v mokro platneno krpo.

Naprava domačega kvasa.

Segrej nad ognjem pšenične otrobe do 24 stopinj Reomirja ter jih med razgrevanjem neprestano mešaj, ko si dosegel potrebno toploto, prilij toliko tople vode, ki naj bo za 5-7% Reomirja toplejša od razgretih otrobov, da napraviš potom mešanja precej goslo kašo. Shrani zmes v zaprti posodi. Uporabi šele čez 24 ur.

Pridobivajte našemu listu vedno nove naročnike!

Trgovci, nabavljajte svoje potrebščine pred vsem pri tvrdkah, ki z oglasi podpirajo vaš tisk!

»Tribuna« F. B. L., tovarna dvokoles in otroških vozičkov. Ljubljana, Karlovska cesta št. 4 Prodaja na obroke!

Najboljše med najboljšim vrvarskim blagom se izdeluje v **Grosupljem.**

Varstvena znamka garantira za izbrano, neprekosljivo kvaliteto. To je blago, ki bode zadovoljilo Vaše odjemalce, a Vam zagotovilo trajen dober zaslužek, ki ga dajejo le zadovoljni odjemalci. — Poskusite tudi Vi!

Obvestilo!

MANUFAKTURNA VELETRGOVINA R. MIKLAVC, «Pri Škofu», Ljubljana, katera obstoja že preko 60 let in razprodaja na debelo in drobno manufakturno, sukneno in vse v to stroko spadajoče blago, naznanja svojim cenj. odjemalcem, kakor tudi vsem gg. trgovcem, ki krijejo svojo zalogo v Ljubljani, da je povečala svoje trgovske lokale v celo prvo nadstropje.

Tvrdka drži na zalogi samo blago iz priznane najboljše svetovnih tovarn v veliki izbiri in najnovejših vzorcih; cene so vsled prvovrstnih zvez jako ugodne. Zaloga se lahko vsak čas neobvezno ogleda.

Za mnogobrojen obisk se priporoča cenj. občinstvu tvrdka

R. MIKLAUC

„PRI ŠKOFU“ — LJUBLJANA
Lingarjeva — Medarska ulica — Pred Škofijo

GOSPODJE TRGOVCI!

PRIPOROČAJTE VAŠIM CENJ.
OD EMALCEM NAŠO PRAVO

KOLINSKO CIKORIJO!

VELETRGOVINA KOLONIJALNE IN ŠPECERIJSKE ROBE
IVAN JELAČIN, LJUBLJANA

ZALOGA SVEŽE PRA-
ŽENE KAVE, MLETIH
DIŠAV IN RUDNINSKE
VODE

TOČNA IN SOLIDNA
POSTREŽBA!

ZAHTEVAJTE CENIK!

Lastnik: Konzorcij za izdajo strokovnega tednika »Mali trgovec«. Za konzorcij in uredništvo: Lojze Zajc. Za tiskarno »Merkur«: Otmar Michálek, oba v Ljubljani.